

er saa urimelig store, at det er en ligefrem Ulempe for den paagældende Tjenestemand at bo deri. Man lader en Arkitekt om det hele, man konfererer ikke en Gang med den paagældende Tjenestemand. Jeg har besøgt Tjenesteboliger, hvor vedkommende Tjenestemand har sagt til mig: Det er fuldkommen urimeligt at forlange, at jeg skal betale Varme overhovedet og bo i en Bolig af den Størrelse. Paa dette Omraade kunde der sikkert ogsaa være betydeligt at indvinde. Man kunde opnaa rimelige Forhold, og de paagældende kunde faa den Bolig, der passede til dem. Ogsaa Tilsynet med og Reparationer paa Statens Anstalter er jo et meget betydeligt Felt. Sindssygehospitalet og mange, mange andre Bygninger laves nu i Flæng; Ministeriet har egentlig kun een Ting at gøre, og det er at tage den Indstilling, som kommer fra den private Mand, man har engageret til dette Tilsyn. Nu kunde jeg i og for sig ikke have noget imod, at man beholdt den Form, man har; naar man blot havde sagkyndige, som kunde kritisere disse Indstillinger og vejlede de vedkommende, saa kunde det maaske endda gaa. Men som det er nu, er det ganske meningsløst. Nu siger man — og det har man sagt fra forskellige Sider —: Ja, men det er jo de Folk, der har med disse Ting at gøre, der har Ansvaret derfor. Nej, siger jeg, det er ikke dem, der har Ansvaret; det er dette høje Ting, det er det andet høje Ting, det er de tidligere Ministerier, som har Ansvaret, hvis der er Ting, som bør ændres. Hvis man sætter en Ræv ind i en Hønsegaard og den tager for sig af Retterne, vil det ikke være helt berettiget, synes jeg, at kritisere Ræven; nej, Ansvaret vil meget snarere ligge hos den, der sætter Ræven derind. Og denne Sammenligning passer for saa vidt udmærket, som det netop er noget saadant, der sker her.

Punkt 5, det sidste Punkt, som jeg mener, dette Departement skulde omfatte, er Byggelovene. De laa tidligere hos Justitsministeriet; nu henhører de under Indenrigsministeriet, en Reform, som for saa vidt gaar i den rigtige Retning, da disse Forhold ligger betydelig bedre under Indenrigsministeriet, hvor en Række tilsvarende Sager administreres. Hvilket Ministerium dette Departement, som jeg beder Regeringen overveje Muligheden af, skal sortere under, ved jeg ikke; det er muligt, at det bliver under Indenrigsministeriet, men det er ogsaa muligt, at det bliver under Ministeriet for offentlige Arbejder; men i hvert Fald bør ogsaa Byggelovene sortere under

dette Departement, og jeg skal sige hvorfor. Vi trænger i allerhøjeste Grad til en ny Byggelov for København og trænger for øvrigt ogsaa til en moderne Byggelov alle andre Steder i Landet. Jeg har gentagne Gange under Finanslovdebatterne henstillet til de paagældende Ministre — det var altsaa tidligere Justitsministeren — at tage disse Spørgsmaal op til fornyet Overvejelse. Det er ikke sket, og hvis vi ikke ændrer Systemet, tror jeg heller ikke, der kommer nogen ny Byggelov, saa længe nogen af os lever. Det tror jeg, jeg tør sige, thi det Lovforslag, der er udarbejdet, er saa omfattende, at ingen af Tingenes Medlemmer eller i hvert Fald kun meget faa kan se til Bunds i, hvad det vil betyde. Lovforslaget blev forelagt i det andet høje Ting i Oktober 1911, og efter en kort første Behandling — og det er egentlig karakteristisk, at det var en kort første Behandling, dette meget omfattende Spørgsmaal fik — blev det henvist til et Udvalg, som afgav Betænkning den 7. Juni 1912, og Sagen blev saa med nogle Bemærkninger sendt til den daværende Justitsminister, Justitsminister Bülow. Og i Justitsministeriet har Forslaget ligget siden, og hvornaar det kommer frem, ved ingen. Hvis ikke der sker en Strømkæntning, tror jeg ikke, det ser Dagens Lys, i hvert Fald ikke i en overskuelig Fremtid, og jeg skal sige hvorfor. Denne Sag er saa omfattende, at den slet ikke egner sig til at være Genstand for en Statslovgivning. Jeg vil meget henstille, at en Byggelov maa blive en kort koncis Lov, som indeholder de store Hovedlinier, en Statslov skal fastsætte, og at man for øvrigt faar kommunale Regulative, der godkendes af Ministeriet. Derved vilde man faa en hændig Lov og en Lov, som der var Mulighed for at faa ændret, naar den blev forældet. Dette er nemlig de nuværende Byggelove i høj Grad, og det er til uhyre Gene for de byggende og for hele Byggeindustrien, hvad man vil kunne forstaa, naar jeg siger, at det, man har Lov at bygge paa Amager, har man ikke Lov at bygge paa Vesterbro eller omvendt, og en lang Række Ting, som den moderne Teknik har ført med sig, har man kun, naar man faar Dispensation, Lov at anvende i Huse. Men dertil kommer, at der i mange Tilfælde er en meget uhyggelig Modstrid mellem to Ting, som faktisk er Byggelove, nemlig det, der hedder Sundhedsvedtægten, og det, der hedder Byggeloven. Disse Ting burde arbejdes sammen, saaledes at man ikke var udsat for den Vilkaarlighed, som man i mangfoldige Tilfælde er udsat for nu; det, en Bygnings-